

CZY PODRÓŻE KSZTAŁCĄ?

(przedszkola, kl. 1-7 szkoły podstawowej)

Tak mówi stare polskie powiedzenie. Znał je też Stanisław Wyspiański, którego wielkim marzeniem była wyprawa do Paryża, Wiednia i innych pięknych europejskich miast. Kiedy tam pojechał? Gdzie się uczył? Czym się zajmował? Co wspólnego miały te podróże z jego twórczością? Odpowiemy na te i wiele innych pytań o wielkim polskim malarzu, dramaturgu, projektancie... Wybierzemy się „w podróż” jego śladami, przybliżymy jego dzieciństwo i świat końca XIX wieku.

STANISŁAW WYSPIAŃSKI – NIEPOKORNY GENIUSZ

(kl. 4-7 szkoły podst., gimnazjum, szkoły ponadgimnazjalne)

Jego mistrzem i promotorem, który wcześniej zauważył wielki talent, był sam Jan Matejko. Choć młody Wyspiański był nim zafascynowany i cenił jego zdanie, to jednak dążył przede wszystkim do wypracowania własnego stylu. Malarz, dramatopisarz, witrażysta, kostiumolog, typograf... stał się ikoną dla siebie współczesnych i pozostaje nią nadal. Szokował niesztampowym użyciem koloru, zrewolucjonizował teatr, uczył swoją postawą bezkompromisowego patriotyzmu.

Zapraszamy na zajęcia o artyście totalnym, jakim był Wyspiański, o artyście, który nie stosował się do istniejących zasad, ale sam, mimo przeszkód, zmieniał rzeczywistość.

KRYK DUSZY NARODU, CZYLI MOTYWY NIEPODLEGŁOŚCIOWE W TWÓRCZOŚCI STANISŁAWA WYSPIAŃSKIEGO

(kl. 4-7 szkoły podst., gimnazjum, szkoły ponadgimnazjalne)

Urodził się w kilka lat po powstaniu styczniowym. Już w dzieciństwie otaczała go atmosfera walki o niepodległość. Ludzie z jego bliskiego otoczenia walczyli, byli zsyłani, skazywani na więzienie za działania przeciw zaborcy. Nazywa się go czwartym polskim wieszczem, bo w swoich dramatach mówił o wolności, ale na swój sposób, oceniał polskie społeczeństwo, diagnozował przyczyny powstańczych niepowodzeń, a przede wszystkim wzywał do działania. Lekcja o tym, jaki był patriotyzm Stanisława Wyspiańskiego, jak „polemizował” o patriotyzmie z romantykami i jak zaświadczał o nim własnym życiem.

STANISŁAW WYSPIAŃSKI – ARTYSTA WYPRZEDZAJĄCY SWĄ EPOKĘ

(kl. 4-7 szkoły podst., gimnazjum, szkoły ponadgimnazjalne)

Podczas lekcji na ekspozycji uczestnicy zapoznają się z twórczą różnorodnością mistrza, poznają meandry jego artystycznej drogi, nowatorstwo myśli i form artystycznego wyrazu, a także stosowane techniki malarskie. Odkryją też wiele cennych ciekawych informacji o tym, jaki wpływ wywarł Wyspiański na polską sztukę i przyszłe pokolenia twórców.

WĄTKI HISTORYCZNE I MISTYCZNE W LITERACKIEJ I MALARSKIEJ TWÓRCZOŚCI STANISŁAWA WYSPIAŃSKIEGO

lekcja muzealna i warsztaty dyskusyjne

(gimnazjum, szkoły ponadgimnazjalne)

W oparciu o prace ekspozycyjne na wystawie, przygotowaną prezentację oraz wybrane dzieła literackie (w tym lektury szkolne) uczestnicy poszukują inspiracji i związków z mitologią, religią i historią Polski w twórczości Stanisława Wyspiańskiego. Podsumowanie zajęć stanowią warsztaty dyskusyjne na temat form prezentacji, użytych środków artystycznego wyrazu, preferencji i wyborów artysty oraz jego zapatrywań i interpretacji dzieł.

Stanisław Wyspiański, *Widok z okna pracowni artysty na Kopiec Kościuszki*, 1905, Muzeum Narodowe w Krakowie

ATO POLSKA WŁAŚNIE

(kl. 4-7 szkoły podst., gimnazjum, szkoły ponadgimnazjalne)

Zapraszamy do udziału w zajęciach teatralnych inspirowanych tekstem *Wesela* Stanisława Wyspiańskiego.

Warsztat ten nie jest lekcją teatralną, ale prawdziwym spotkaniem na bazie metod pedagogiki teatru. Zapraszamy młodych odbiorców sztuki do wspólnej zabawy, tworząc sytuację, w której uczestnik stanie się podmiotem działania. Będzie mógł wypowiedzieć swoje zdanie i uwolnić kreatywność. Na warsztat składają się etudy oraz ćwiczenia teatralne. Nawiązując do jednego z głównych wątków *Wesela* – przedstawienia chałupy bronowickiej i jego gości jako metafory Polski – spróbujemy w finale naszych warsztatów odpowiedzieć na pytanie, jak dziś postrzegamy Polskę i Polaków. Czy tekst Wyspiańskiego nie stracił na swojej aktualności? Na ile przemawia do współczesnych jego symboliczna wymowa? Spróbujemy uaktualnić definicję Polski jaką znamy, odnieść jej współczesną symbolikę, nazwać relację w stosunku do ojczyzny, w której pozostaje każdy z nas.

A twórczym motorem naszych poszukiwań będzie ponadczasowy świat nazywany przez mistrza Stanisława Wyspiańskiego: *Domek mały, chata skąpa, Polska, swoi, własne tzy, własne trwogi, zbrodnie, sny, własne brudy, podłość, kłam, znam, zanadto dobrze znam...*

WARSZTATY PLASTYCZNE

WIDOK Z OKNA PRACOWNI

(przedszkola, kl. 1-7 szkoły podst.)

Wyspiański operował w swoich pracach niewątpliwie nietatwą techniką, jaką jest pastel. Poznamy jej tajniki, a następnie wykonamy pejzaż widziany z okna naszej pracowni, inspirowany konkretnym dziełem mistrza zatytułowanym – *Widok z okna pracowni artysty na Kopiec Kościuszki*.

PORTRET DUSZY

(przedszkola, kl. 1-7 szkoły podst.)

Wśród prac Wyspiańskiego na szczególną uwagę zasługują portrety. Jego zainteresowanie ludzką psychiką znalazło odbicie w przewadze przedstawień portretowych w jego twórczości malarskiej. Podczas zajęć poddamy analizie prezentowane na ekspozycji portrety, by następnie spróbować swoich sił w tworzeniu własnych dzieł, eksperymentując w technikach rysunkowych wykorzystywanych przez St. Wyspiańskiego.

SZTUKA ŚWIATŁA

(kl. 1-7 szkoły podst., gimnazjum)

W dorobku artystycznym Wyspiańskiego znalazły się również projekty znakomitych witraży. Podczas warsztatów na wybranych przykładach z epoki postaramy się przybliżyć tę sztukę. Uczestnicy zajęć podejmą się także projektu własnego witraża.

ZA KULISAMI...

(kl. 1-7 szkoły podst.)

We wszechstronnej działalności Wyspiańskiego teatr zajmował ważne miejsce. Na spotkaniach warsztatowych porozmawiamy na temat tego, czym jest teatr, na czym polega projektowanie scenografii teatralnej, strojów. Zainspirowani tą wspaniałą twórczością stworzymy własne projekty.

Panel międzypokoleniowy

Ideą panelu międzypokoleniowego jest budowanie więzi między przeszłością a teraźniejszością, między przedstawicielami wielu pokoleń (dziećmi, młodzieżą, seniorami). Planowane spotkanie na ekspozycji Wyspiański oraz warsztaty plastyczne tematycznie z nią związane stworzą ku temu doskonałą okazję. Podczas Rodzinnej niedzieli w Muzeum poznamy bogatą twórczość jednego z najważniejszych polskich artystów, po czym wspólnie wykonamy inspirowane prace plastyczne.

10 listopada - 17 grudnia 2017 r.

INFORMACJE DLA NAUCZYCIELI

Jak umówić się na zajęcia muzealne?

- Zajęcia można zarezerwować telefonicznie pod nr tel. 15 842 00 42 – lekcje; 797 120 229 – warsztaty.
- Zajęcia mogą się odbywać od poniedziałku do piątku w godz. od 8.30 do 15.30.
- Czas trwania spotkań nie jest sztywno określony: od 45 min. do 120 min.

WAŻNE INFORMACJE!

- Opiekun ma obowiązek pozostawać z grupą przez cały czas trwania zajęć!
- W przypadku rezygnacji z zamówionej lekcji prosimy o informację telefoniczną.
- Nie prowadzimy zajęć z grupami nie umówionymi.
- Oferta edukacyjna adresowana jest również (wybrane lekcje i warsztaty) do dzieci i młodzieży ze szkół specjalnych oraz klas integracyjnych.

Miejsce: Muzeum Regionalne w Stalowej Woli, ul. Sandomierska 1

Prowadzący: lekcje na ekspozycji, warsztaty plastyczne: Beata Trybuła, Marek

Wiatrowicz, Dominika Zborowska; warsztaty teatralne: Maria Bembenek

Ceny: lekcje – 4 zł; warsztaty – 5 zł; warsztaty teatralne – 7 zł,

przedszkola i kl. I szk. podst. – wstęp wolny

Program zajęć spełnia wymagania ogólne i szczegółowe podstawy programowej przedmiotów:

przedszkola: IV, 1), 5), 9)

klasy I-III: I edukacja polonistyczna: 1. 1), 2), 5); 2. 2), 4); III edukacja społeczna 1. 1), 2. 6); V. Edukacja plastyczna: 1. 1) a), b), d); 2. 1), 3), 6), 8); 3., 1), 2), 3), VI. Edukacja techniczna: 1.1); 2. 2) a)

klasy VI-VIII: j. polski - I 1., 7), 9), 11), 12), 13), 14), 15), 17), 18), 19), 20); 2., 8), 9), 10), 12), 3., 4); plastyka: I., 1), 2), 4), 3), 5), 6); II, 1), 5); historia: XXIV, 1), 2), 3); wiedza o społeczeństwie: VIII, 1), 3), IX, 1)

liceum, technikum: j. polski: II, 1., 1), 2); 2., 2), 4), 3., 1), 2), 4); 4., 2)

WYSPIAŃSKI

OFERTA EDUKACYJNA DO WYSTAWY

Wystawa WYSPIAŃSKI w 99. Rocznicę Odzyskania Niepodległości

Wyspiański to artysta, który odegrał wyjątkową rolę w kształtowaniu naszej świadomości narodowej. Poeta i twórca najważniejszych polskich dramatów narodowych powstałych na progu XX wieku, w przededniu odzyskania niepodległości.

Stanisław Wyspiański (15.01.1869 Kraków – 28.11.1907 tamże), jeden z najwybitniejszych i najoryginalniejszych artystów, nazywany czwartym wieszczem polskim. Wszechstronnie utalentowany, po mistrzowsku wypowiadał się w wielu dziedzinach sztuki. Za życia zyskał sławę „człowieka renesansu”. Malarz, rysownik, rzeźbiarz, dramatopisarz, poeta, inscenizator, twórca nowoczesnego teatru polskiego; uczeń Jana Matejki w krakowskiej Szkole Sztuk Pięknych, współtwórca fenomenu Młodej Polski. Wyspiański był wizjonerem, twórcą totalnym, zajmującym się różnymi dziedzinami sztuki. Sporządzał plany renowacji zabytków, przede wszystkim Zamku Królewskiego na Wawelu (*Akropolis*), stworzył polichromię i monumentalne witraże (bazylika franciszkańska w Krakowie), zaprojektował (niezrealizowane) witraże do katedry na Wawelu, opracowywał szatę graficzną literackiego pisma „*Życie*”, malował obrazy i projektował meble, pisał dramaty (*Wesele*, *Noc listopadowa*, *Akropolis*) i przygotowywał plany scenografii dla Teatru Miejskiego w Krakowie. Pogrzeb Wyspiańskiego w Krakowie w 1907 stał się manifestacją narodową. Pochowany został w Krypcie Zasłużonych na Skałce.

Prezentowana ekspozycja została zbudowana wokół najważniejszych motywów w twórczości artysty i podzielona na części: *Warsztat* (szkice i studia), *Człowiek* (portrety przyjaciół i nieznajomych), *Sacrum/Natura* (studia i szkice do dekoracji kościoła Franciszkanów w Krakowie), japonizm – *Widok z okna pracowni artysty na Kopiec Kościuszki*, *Antyk* (ilustracje do Iliady), nowoczesnej typografii – *Typograf*, odnowiciel sztuki polskiej książki. Wystawę zamyka przestrzeń dedykowana twórczości teatralnej malarza w interpretacji Andrzeja Wajdy – *Wyspiański według Wajdy*. Składają się na nią filmowe i teatralne adaptacje sztuk Wyspiańskiego zrealizowane przez Wajdę: *Noc listopadowa* i *Wesele*, szkice, studia, rysunki, rekwizyty i makiety.

Stanisław Wyspiański, *Autoportret*, 1902, Muzeum Narodowe w Warszawie